

Verslag over het verenigingsjaar 2024

Het kan altijd nog heftiger, maar 2024 was voor de auteur van dit jaarverslag toch wel het meest enerverende jaar van de tien die hij in het bestuur heeft meegemaakt. 2024 zal ons blijven als het jaar van de verhuizing van De Meestooft in Sint-Annaland naar het Oude Stadhuis in Tholen en als het jaar van de grote Reymerswaelt-tentoonstelling. Het jaar begon zoals het vorige was geëindigd met een moeizaam functionerend bestuur, waarbij onderlinge verwijten het wonnen van de complimenten. Gelukkig is daarin in de loop van het jaar veel ten goede veranderd. Mede doordat we een beroep konden doen op de bestuurlijke ervaring van Arie van der Zwan, kwam de verminderde motivatie van een aantal bestuursleden weer terug. Door ons te richten op wat we voorstaan, namelijk het onderzoeken van de geschiedenis van onze leefomgeving en deze onderzoeksresultaten zo breed mogelijk te delen, werden bestuurlijke probleempjes weer bijzaak. Waar we in het verslag over 2023 melding maakten over de grote hoeveelheid taken en de onevenredige verdeling daarvan, zijn de taken dit jaar alleen maar toegenomen. Het enthousiasme echter waarmee de zaken weer opgepakt werden, maakte heel veel goed. En de grote inzet van een aantal vrijwilligers maakte de takenlast van de bestuursleden behapbaar. De mooie resultaten die we behaalden met de tentoonstelling 'Reymerswaelt, de verdronken stad' ervoeren we als een groot compliment. Niet alleen door het aantal bezoekers van meer dan 2.500, maar meer nog het grote aantal leden dat zich als suppoost heeft ingezet, toont de potentiële kracht van onze vereniging. Ook bij de verspreiding van de jaarboeken, de inzet bij de verhuizing, de inventarisatie van de begraafplaatsen en het als afgevaardigde van de vereniging deelnemen aan gemeentelijk of provinciaal overleg, tonen deze potentie. Voor zittende en toekomstige bestuursleden is dit een aangename ontwikkeling.

Ledenaantal

In 2024 mochten we 26 lidmaatschappen bijschrijven; 21 individuele en 5 gezinslidmaatschappen. Beëindigd zijn 10 individuele en 3 gezinslidmaatschappen. Op 31 december 2024 telde de vereniging per saldo 376 lidmaatschappen, waarvan 237 individuele lidmaatschappen en 138 gezinslidmaatschappen, hetgeen een totaal aantal leden van 513 betekent; een toename van 3%. (een gezinslidmaatschap wordt gemakshalve gerekend als 2 leden)

Voor zover ons bekend is, zijn vier leden dit verenigingsjaar ons ontvallen.

Bestuur

In het drieëntwintigste verslagjaar vergaderde het algemeen bestuur zes keer, alle keren in het Oude Stadhuis in Tholen, de eerste drie keer in de trouwzaal en daarna in onze 'eigen vergaderkamer'. Vanwege de verhuizing van Ad de Graaf begonnen we het kalenderjaar met een vacature in het bestuur. Op de ledenvergadering van 20 april werd in deze vacature voorzien door de benoeming van Arie van der Zwan. Er ontstonden toen echter weer twee vacatures door het afscheid van Magda

Geluk en Kees Fase. In oktober vond Tineke Fopma het voor zichzelf beter haar bestuursfunctie beschikbaar te stellen maar op dat moment waren er inmiddels twee leden bereid zich op een eventuele bestuurszaak te oriënteren; later kwam hier nog een derde bij.

Informereren van de leden

De nieuwsbrief verscheen vijf keer en wordt door veel leden nog steeds gezien als het meest directe middel van informatie. De oudere generatie wordt dan wel steeds vertrouwder met internet maar denkt bij de behoefte aan informatie toch niet als eerste aan een website. In alle eerlijkheid moet gezegd worden dat onze website ook nog geen volwaardige vervanger is van een nieuwsbrief, al zal dat waarschijnlijk wel de toekomst zijn.

Verhuizing

Na lang wachten konden we in de laatste week van maart eindelijk onze bezittingen demonteren, inpakken en verhuizen; een klus die een aantal van onze leden met veel enthousiasme in twee dagen hebben geklaard. En daar stond dan uiteindelijk alles in de vierschaar van het Oude Stadhuis; 'een droomlocatie voor een heemkundekring' hebben we van veel erfgoedvrijwilligers uit de regio gehoord. Voor we deze 'droomlocatie' ten volle kunnen benutten, wordt ons geduld wel erg op de proef gesteld. De plannen voor de verduurzaming van de zolderruimte, die ons als werk- en archiefruimte is toegezegd, hebben voor zo ver we weten in dit kalenderjaar jaar geen vorderingen gemaakt. Onze spullen staan nu op een plek die daar niet voor bestemd is, maar in de vierschaar moesten ze vanzelfsprekend weg. We kijken uit naar het moment waarop we de ons toegezegde ruimte mogen betrekken en dan kunnen gaan functioneren zoals we dat met de verhuizing voor ogen hadden.

'Reymerswael, de verdronken stad'

Onder deze naam hebben we samen met de gemeente een grote tentoonstelling georganiseerd, die door een professioneel bedrijf op een prachtige manier is ingericht met o.a. vier replica's van schilderijen van Marinus van Reymerswael, waarvan de originelen te bezichtigen zijn in de grote musea van Munchen, Londen en Madrid. Ook was hier een mooie selectie te zien uit de collectie aardewerk en andere archeologische relictten van ons lid Anton van Oost. Mooi (kaart)materiaal uit het gemeentearchief, een replica van een wandkleed en onderzoekswerk van John Verweij en Dave van der Velde completeerden het geheel. De posters en flyers werden ontworpen door Dolores Bijl. Het initiatief van deze tentoonstelling lag bij Arie van de Zwan, die door ons was gevraagd zich beschikbaar te stellen als tijdelijk voorzitter. In ons eerste overleg werd dit door hem maar meteen op tafel gelegd. Nog meer werk was het eerste waar we aan dachten, maar uiteindelijk heeft het een groot effect gehad. Een grote prestatie was het om deze tentoonstelling (volgens veel bezoekers 'van hoge kwaliteit') in een relatief korte voorbereidingstijd in te richten. Maar een evenzo grote prestatie was dat we in staat waren om gedurende vier maanden drie middagen per week met minimaal drie suppoosten per dag de openstelling te verzorgen. De ruim 2.500 bezoekers die we mochten verwelkomen bezorgden ons een volmondig 'dank je wel'. Op 18 juni werden we vereerd met een bezoek van het voltallige College van Gedeputeerde Staten, dat op locatie in Tholen vergaderde. Op 28 september beleefden we een feestelijke afsluiting met allen die op welke wijze dan ook een bijdrage hebben geleverd in dit grote succes. Ook hier was evenals tijdens de gehele looptijd van de tentoonstelling het organisatietalent van Anita van der Werff en Dolores Bijl duidelijk zichtbaar. De tentoonstelling blijft in een iets afgeslankte vorm een verdieping hoger in het Oude stadhuis tot bij de Bergsediepspluis een (semi)permanent onderkomen gereed is. Van de gemeente ontvingen we nals dank voor de geleverde prestatie uit handen van wethouder Hilde Moerland een prachtige reproductie van de kaart van Tholen en Sint Philipsland van Hattinga. Deze prijkt nu aan de wand in onze vergaderruimte.

Werkgroepen

De werkgroep 'Open Monumentendag' heeft traditioneel op de tweede zaterdag van september deze dag weer voor de gemeente Tholen georganiseerd. Dit jaar was de opening in streekmuseum De Meestoof.

De fotowerkgroep heeft dit jaar weer een voorzichtige herstart gemaakt en hoopt in 2025 weer volgens plan te kunnen functioneren; onze nieuwe ruimte en beschikbare apparatuur kunnen geen belemmeringen meer zijn om onze fotocollectie verder te documenteren.

Voor verschillende verenigingen en organisaties zijn ook dit jaar weer een aantal fotopresentaties verzorgd.

Direct na de verhuizing is een werkgroep registratie opgestart. Zij selecteren, rubriceren en registreren onze verenigingsbibliotheek, die na voltooiing van de verbouwing van de zolder in het Oude Stadhuis voor geïnteresseerde leden toegankelijk moet zijn.

Per kern wordt een werkgroep samengesteld die de inventarisatie van de begraafplaatsen uitvoert. Op 7 juni is de inventarisatie van de begraafplaats in Poortvliet afgerond.

Uit de groep die de voorbereidingen voor de tentoonstelling Reymerswael heeft verzorgd, is een werkgroep Reymerswael voortgekomen die nadere studie doet naar wat tot nu toe nog niet ontsloten is.

Ook is een werkgroep landschap van start gegaan, die zich verdiept in de geografische geschiedenis van onze streek en zich sterk maakt voor bescherming en behoud van waardevolle landschapselementen. Deze groep participeert ook in het gemeentelijk Landschapsontwikkelingsplan.

Na voltooiing van de verbouwing beschikken we ook over een 'natte ruimte' waarin een werkgroep scherven en andere archeologische relictten kan bestuderen en verwerken.

Op 3 juli werd het gerestaureerde tramhuisje in Tholen geopend. In dit leerlingenproject van het Calvijn College hadden we een adviserende rol.

Het Geopark Schelde Delta verkreeg dit jaar de UNESCO-status, een project waarin we als heemkundekring vanaf 2017 hebben meegewerkt. Vooruitlopend op deze aanwijzing verzorgde George Koenders op 21 februari een lezing in De Meestoof een lezing over de specifieke kenmerken van de Scheldedelta. Deze activiteit, in combinatie met onze aanstaande verhuizing uit De Meestoof, is de inleiding geweest tot een nauwere samenwerking tussen de heemkundekring en De Meestoof om in de toekomst soortgelijke bijeenkomsten gezamenlijk te organiseren.

De organisatie van een najaarslezing is er dit jaar helaas weer bij ingeschoten.

Het bestuur heeft de intentie uitgesproken om, nu we weer in een wat rustiger vaarwater zitten, in 2025 meer aandacht te besteden aan de ledenactiviteiten.

Piet Quist, secretaris